



## ΑΠΟ ΤΙΣ ΩΡΑΙΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Ο Ρουσσώ πρὸς τὴν κ. Κύντενο

Γενεύη 31 'Οκτωβρίου 1757

Γλυκεύα μου και θελκική μου Σοφία,

"Άν και είμαι άρρωστος και περιέλυτος μέχρι θυνάτου, δεν μπορώ να πάω πάω η διαμονή μου έδω είναι έντελως δυσάρεστη. Σέ υπηράμα πάντα, δεν σ' έχω βγάλει ούτε μιά στιγμή απ' τό νοῦ μου. Μακριάν άπο ούλους τους ούληρους, από την τύχη του μάταιου κόσμου, έδω πού βρισκομαι, αισθάνομαι περισσότερο άπο κάτις άλλη φορά, πόσο υπέρτατη αρετή, πόσο θειά χαρά, είναι ή άγαπη, ή άγκυρα.

"Οπως σου έλεγα και άλλοτε, δεν έρωτας καθώς και ή άληθινή, ή πραγματική φιλία, δεν έχουν άλλους νόμους. παρά μόνο τόν άνωτερο νόμον τον αισθήματος.

"Ω! άγαπηρική μου Σοφία. "Ο, τι δήροτε και αν αισθάνομαι έδω τώρα, σ' αυτές τις πραγιές και άρρωστες ημέρες μου, ένα μόνο πρόσωπο ζητάω: Νά μ' άγαπας.

Δέν πούθ' ίτσοπ' απλό απ' αυτό τό αίσθημα της άγαπης σου, που είναι γεμάτο άπο αφέλεια, από άγνότητα, από ζωή.

Γράψε μου και παρηγρόρησέ με τώρα, σ' αυτές τις στιγμές πού περνώσα σ' αυτές τις ημέρες που πονεί η ψυχή μου και βρύσεις και στην πονώντας μου στην ψυχή μου, για νά μπορέσουν οι θλιβείς και τὸν δυό μας, έτσι ένωμενες όπως θάνατοι, νά γίνουν πρηγή ήδοντης και ή ζωή μας έτσι νά μείνη με τοὺς δεσμούς μας άμοιβαίας άπιστοσύνης.

"Έτσι μόνο σε σκέπτομαι, έτσι μόνο σε νοσταλγῶ, άγαπη- μένη μου.

Και τώρα σ' άφήνω, περιμένοντας γράμμα σου.

"Υγίανε, Σοφία μου, άγαπητή μου και θελκική ψυχή της άγα- πης μας.

Στὸν φίλο μας, Σαιντ-Λαμπτέρ, δόσε τοὺς πιο τρυφερούς χαι- ρετισμούς μου.

Ποτέ, στη ζωή μου δέν θά λησμονήσω, πώς και οι δυό σας, μ' έμάδατε νά έκπιω και νά γνωρίσω περισσότερο τὸν θαυτό μου.

"Έτσι μὲ τὴν άγαπή σου καὶ έκείνος μὲ τὴν συντάθεια και τὴ φιλία του.

Δέν θά σε λησμονήσω ποτέ,  
άγαπημένη μου Σοφία.

Ιωάννης Ρουσσώ

πού ουπερβάσταζε τὸ πρόστεγον τοῦ έξωστου. (Μέχρι ποδὸς 20ετίας διε- κόνετο στὸ έχλο ή βαθεῖα τομῇ ποὺ έκανε ή σταθιὰ έκενη.)

Τὴν ίδια στιγμή ὁ σωματοφύλακας τὸν Καφτάν 'Αγα, ἄλλα και αὐτὸς ἔπεισε ἀμέσως νεκρός, ἀπὸ τις σφαῖρες τῶν στρατιωτῶν τοῦ Μεχμέτ Πλασσοῦ, ποὺ πυροβόλησαν ἀπὸ τὴν αὐλή! Γάλ λίγες στιγμές δέν ἀπούντε κανεὶς παρὰ πυροβολισμούς, βρισιές και πατάρες. Ο Μεχμέτ και ὁ Ἀλῆς ἀποτελούσαν ἐναὶ σύμπλεγμα ἀνθρώπων που ἐπάλευναν ποὺς νά έστοντοσή τὸν ἄλλο, και κανεὶς δὲν ἐτολμοῦσε νά τοὺς πυ- ροβολήσῃ, γιά νά μή σπασθεί και τὸ δικό τον κινίο. "Ετοξέαν λοι- πόν και τοὺς ἔχρισταν. Οι σοματοφύλακες τοῦ 'Αλῆς ἐτράβησαν τὸν κύριο τοὺς στὸ δοματίο, και οἱ τοῦ Μεχμέτ στὴν αὐλή. Αρχισε τότε δεινὴ πολιορκία, ἀγνία σφραγί. Τέλος οι στρατιῶται τοῦ Μεχμέτ ἀνε- ξάνηψαν τὴν πόρτα τοῦ θυτογείου, ἐπάνω ἀπὸ τὸ οποῖον ήταν τὸ δωματίο τοῦ 'Αλῆς, μετάπιαν μέσα και ἀρρισταν νά πυροβολοῦν ἀσκό- πως τὸ έχλινο ταβάνι. Μιά σφαῖδα βρήκε τὸν 'Αλῆ στην κοιλιά. "Ο Τύμαννος κυλίστηκε χάμιον αιώνιστος και στριφογύριζε σὰ φειδί. Μέ σθυμην φωνή λειπει στὸ Θανάση Βάγια : — Τρέξε γοήγορα, Θανάση μου, τρέξε και σκότωσε τὴν Κυρά Βασιλική. Νά μή την χαρφίσῃ ἄλλος!...

"Άλλ' ὁ Βάγιας, ἀντί νά κάμη αὐτὸς, ἀνοίξε τὴν πόρτα και ἔκά- λεσε τοὺς πολιορκητὰς ν' ἀνέρουν. Τὸ δωματίο γέμισε ἀπὸ στρα- τιῶτες και ὁ Μεχμέτ ἔσκοψε τὸ κεφάλι τοῦ 'Αλῆ Πασσᾶ, τὸ δόπιον ἔδειξε ἀπὸ τὸ πράσινο στοὺς ενύρισκομένους στὴν αὐλή. — "Ο ἀποστάτης ἀπέθανε, φάνακες ὁ Μεχμέτ. Ζήτησε ὁ Σουλτάνος Μαχ- μούτ!...". — "Πολλά τά ἔτη του!.., ἀπήνησαν οἱ στρατιῶται. "Ε- πειτα ἐβάλανε τὸ κεφάλι τοῦ Τυράννου σ' ἓνα χρυσό δίσκο και μὲ φωνές και φιλοδωρήματα ἀπὸ Χριστιανοὺς και Τούρκους. "Ετοι ἐφθά- σαν και στὸ σπίτι τοῦ Μητροπολίτου Ιωαννίνον, ὁ δοπιος τὴν ὥρα ἔσειν δειπνοῦντες με τοὺς προύργους Δημ. Αθανασίου και Α. Δρό- σον. "Η συνοδεία ἀνέβησε γοηγορά τὴ σκάλα, μπήκε στὴν τραπέζα- σορία και ὁ ἀξιωματικὸς ποὺ κρατοῦσε τὸ δίσκο τὸν ἀκούμπτησε στὸ τραπέζη. "Ετράβησε τὴν πράσινη τούχα ποὺ σκέπταζε τὸ κεφάλι και ἔδειξε υδραμβετικῶς τὸ ἄδυλο λείψανο τὸν Τυράννον. "Ο Μητροπο- λίτης ἐστράβωθε θυθίος, ἔκαμε τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ και είπε :

"Ο Θεός τοῦ ἔλεοντος και τῶν οἰκτιμῶν ἃς συγχωρήση τὴν ψυχήν του!...

"Άλλ' ὁ ἀξιωματικὸς ηθελε και τὸ μπαξίσι του. Και ὁ Μητροπο- λίτης τοῦ ἔδωσε ἔνα πουγγί γεμάτο χρυσά νομίσματα.

## ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

## Η ΘΥΣΙΑ ΤΗΣ

ΤΟΥ ΚΑΤΟΥΛΛ ΜΑΝΤΕΣ

"Ο 'Αχόδ ήταν πολὺ πλούσιος βισσός στὸν κάμπο. Η γυναικα του, μιά ζεστή μέρα τοῦ καλοκαιριοῦ, ἀφοῦ ἀκούμπησε καταγῆς τὴν στάμνη της ποὺ είλε γεμάτη στὸ πηγάδι, ξαπλώθηκε κατὼ ἀπὸ ένα δένδρο στὴ χώρα τῆς Βιηθναίας, ἀποκοινήθηκε και είδε ὅτι ένειρο. Στὴν ἀρχή τῆς φάνηκε πώς τὴν ξυπνοῦσαν και πώς ὁ 'Αχόδ τῆς ἔλεγε :

— Γυναικα, ἔλα ζύπνα! Στοὺς ἐμπόρους τῆς Σεγγόρ, πέροισι, πούλησαν ἔσπατο ἀρνιά, και ἀρώμη μοὺ χρωστάνε τὰ χορήματα. Μά η Σεγγόρ είνε πολὺ μαρούνα και είνε πολὺ βαρειά τὰ γηράματα. Ποιὸν μπορόσα νά στείλω γιά νά μην πάω ἔγω; Σπάνιο πόργμα είνε ὁ πιστός και προσεχτικὸς ἀνθρωπός. Πήγανε εσύ και ἔζητησε τὸν ένειρο.

— Διάταξε κύριε τὴ δούλη σου, φιλούμενη μόνο. Και ὅταν δείχνοντάς της πόρος τὰ δεξιά τῆς είπε ἔκεινος :

— « Απὸ κεῖ είνε δὲρ δόρμος, ἐπήρης αὐτή ἀμέσως ἔνα μάλλινο σάλι και ἔζεκίνησε. Ο δόρμος ήταν δύσβατος και τόσο μυτερές ἡ- σιαν οἱ πέτρες που τὰ ποδιά της γεμίσαν αἵματα και δάκρυα ἔγε- μισαν τὰ μάτια της. Ως τόσο ἐπερπάτησε δῆλη τὴ μέρα και τὸ βράδυ περπατούσε ἀπούη, χωρὶς ν' ἀπούη τίποτε και τίποτε νά βλέπει, ὅπαν έξαρφα, μεσ' ἄπ' τα σκοτια, καπτούσε μέ αγρια φωνὴ δημητρεια, τῆς ἔφραξε τὸ στόμα μέ τὸ κέρι, ὃσαν δαιμονισμένος τῆς ἀρπάζει τὸ σάλι και ἔγινε ἀφαντος ἀφαντος τῆς εἰπιτήσης κατάστημα ἔνα μαγανό.

Τὸ δινήρο, τὴν στιγμή αὐτήν ήταν τόσο τρομερό, ποὺ τὴν έξυ- πνησε. Ο ἄνδρας της ήταν ὁ δόρμος μπροστά της.

— Στοὺς ἐμπόρους τῆς Σεγγόρ, τῆς είπε, πούλησαν ἔσπατο ἀρνιά και ἀκόμη μοὺ χρωστούνε τὰ χορήματα. Μά η Σεγγόρ είνε πολὺ μαρούνα και πολὺ βαρειά τὰ γηράματα. Ποιὸν μπορόσα νά στείλω γιά νά μην πάω ἔγω; Σπάνιο πόργμα είνε ὁ πιστός και προσεχτικὸς ἀνθρωπός. Πήγανε σύ και ἔζητησε τὸν ένειρο.

— Η γυναικα είπε :

— « Ο κύριός μου δημιλησε. Είμαι εποιημένη.

— Εφέρωνται καπτόπιν τὰ κεράμια της ἐπάνω στὸ κεφάλι τοῦ ποιοτότοκον, ποὺ ήταν γαρά νά τὸν βλέπῃς, φιλούσε στὸ μέτωπο τὸ μαρούτερο, και ἀφοῦ πήρε τὸ μάλ- λινο σάλι της, ἔζεκίνησε...

\* \*

## ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΕΣ

## Ο ΜΠΕΡΝΑΡ ΣΟΟΥ

ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

"Η γυναικα γεννιέται μαζὶ μὲ τὴν εὐτυχία, τὴν ὁποιαν ὄμως δέν κατορθώνει ποτὲ νά τὴ δώσῃ στὸν ἄνδρα.

\*\*\*

"Οταν μιά γυναικα είνε ὅμορφη λέμε διτε είνε ἀνόητη, διτε είνε ἀνόητη λέμε διτε είνε καλή και διτε τύχη νά είνε μόνον καλή, διτε δυστυχώς δέν γίνεται πιά λόγος γι' αὐτήν.

\*\*\*

"Οσο περισσότερο αγαπάτ κανεὶς μιά γυναικα τόσο λιγότερο τὴν καταλαβαίνει και δισ περισσότερο τὴν λιγό- τερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Οσο περισσότερο αγαπάτ κανεὶς μιά γυναικα είνε ἔρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-

\*\*\*

"Μιλάτε πάντοτε γιά ἔ- ρωτας τείχης γεμάτης στάμνης, και δισ περισσότερο τὴν λιγότερο τὴν ἀγαπα-